

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 36.

V Ljubljani, dne 8. septembra 1916.

Leto IX.

Dalekosežne izpremembe.

Ljubljana, 2. sept. 1916.

Danes smo čitali v dnevnikih to-le:

Novi davki.

Današnji državni zakonik prinaša tri cesarske naredbe o napovedanih pribitkih. Pri osebni dohodnini ni pribitkov pri najmanjših dohodkih do 3000 K, nato pa začno s 15 %, zrastejo na vsaki stopnji za 5 %, dokler ne dosežejo 70 %. Pri dohodkih preko 200.000 kron znašajo 120 %. Pri pridobinskih družbah znašajo pribitki 30 do 80 %. Pribitki pri zemljiškem davku znašajo 80 %, pri rentnem davku in davku na tantijeme pa 100 %. Pribitke pobere izključno država in tudi ne smejo biti za podlago naklad raznih avtonomnih korporacij. Posebna plačilna povelja se bodo izdajala le pri pribitkih k pridobnini, pri drugih pa bodo izkazani v plačilnih poveljih o rednih davkih. Kjer pa je davek za leto 1916. že predpisan, mora davkoplačevalec pribitke sam izračunati. Država računa na 200 do 210 milijonov novih kron iz teh pribitkov. Pri zemljiškem davku misli dobiti 42 milijonov kron, pri splošni pridobnini okoli 29 milijonov kron, 39 milijonov kron pri posebni pridobnini, 12 milijonov kron pri rentnini, 3 milijone kron pri davku na tantijeme in 84 milijonov kron pri dohodnini. Pristojbine so povišane na ta način, da je lestvica zvišana in so odslej zneski zaokroženi in deljivi s številko 10. Stara lestvica ostane samo za kupone državnih zadolžnic, ki so prišli pod pristojbinsko dolžnost, preden zadobi moč ta cesarska naredba. Naredba glede povišanja pristojbin stopi v veljavo 1. oktobra 1916 in prinese državi 70 milijonov K. Pri davku na totalizator misli vlada dobiti novih 25 milijonov kron. Tretja cesarska naredba pa uvaja nov davek na užigalice. Davek znaša 2 vinarja za normalni zavoj, v katerem ni več kakor 60 nežveplanih užigalic in ravno toliko pri zavoju, ki nima več kakor 90 žveplanih užigalic. Vlada bo določila za užigalice najvišje cene za prodajo na debelo in drobno. Užigalniki, ki služijo namesto užigalic, bodo obdavčeni po velikosti (teži) 50 vin., 1 in 3 K za kos.

Ta naredba stopi v veljavo z 18. septembrom 1916 in prinese 12 do 15 milijonov kron.

Tretji dan brez mesa.

V kratkem pride vladna naredba, ki določi tudi ponedeljek kot tretji dan brez mesa. Brez mesa bodo odslej ponedeljek, sredo in petek. V dveh od treh dni po gostilnah in zasebnih hišah ne bo dovoljeno uživati nobenega mesa, tretji dan pač ovčje meso.

Olje in mast

hosta od 15. septembra naprej na karto. Množino za osebo in teden določi notranji minister. Otroci do enega leta sploh ne bodo dobivali surove masti ali izdelkov iz masti in jedilnega olja. Otroci do treh let pa samo polovico določene množine. Karto bodo dobili samo v tistih hišah, kjer nimajo masti in olja po 1 kg za vsako osebo (pol kilograma za otroke od enega do treh let) na teden. Gostilničarji, obrtniki, ki pridelavajo mast in olje, trgovci z mastjo in javni dobrodelni zavodi bodo dobivali pri okrajnem glavarstvu dobavne liste. Vse te osebe bodo morale voditi posebne zabeležne knjige. Proizvajalci surove masti, izdelkov iz masti in jedilnega olja, tudi poljedelci in trgovci bodo morali svoje zaloge naznanjati okr. gosposki, ki ima tudi pravico to blago od vsakega zahtevati in ga oddati na kraj potrebe. Poljedelci smejo obdržati, kolikor rabijo za lastno neobhodno potrebo. — Notranji minister je določil, da sme oseba na teden dobiti 180 gramov izdelkov masti ali olja, oziroma 144 gramov surove masti, osebe s težkim delom pa 250 gramov izdelkov iz masti ali jedilnega olja, oziroma 180 gramov surove masti.

Pivo

se bo v kratkem smelo točiti samo zvečer in še tedaj v zelo omejeni meri.

Ječmen

je vlada prepovedala od 4. septembra dalje variti za pivo. Dokler ni popolnoma znana letošnja letina, gre ves ječmen samo za neposredno preživljanje ljudstva.

Krmila.

Za izdelovanje krmil zahteva nova naredba posebno dovoljenje poljedel-

skega ministra. V inseratih o krmilih po časopisih morata biti označeni cena in snov krmilnih izdelkov.

Vojska stavi državnikom in vojakom vedno zadače. Nastop Rumunije v svetovno vojsko nam je odtegnil dobavitelja kmetijskih pridelkov, ki jih sicer nismo dobivali redno, tudi ne v izobilju, a v sedanjih razmerah je tudi to malo, kar smo dobivali, nekaj pomenilo. Mogoče tudi ni brez pomena izpraznitev nekaj ogrskega ozemlja ob rumunski meji glede na preskrbo z živili. Vsekakor vse to vpliva na naše preživljenje; računati se bo zato moralo še bolj, kot se je do zdaj, kako naj se preživimo.

Odredba, ki ureja uporabo in razdelitev masti, je stvar, ki se nam res zdi velike važnosti. Ta reč se je uredila tako, kot so to že zdavnaj izpeljali v Nemčiji. Čisto mirno pa tudi lahko pričakujemo, da bodo tudi pri nas vpeljali nakaznice na meso; saj gresta mast in meso skup. Ampak brez mesa se že še izhaja, brez zabele pa res ne gre. Saj se že zdaj vidi, kako da peša delavski rod, ker že radi visokih cen je nezabeljena jedi.

Ampak glavno je: samo z nakaznicami ne bo mogel nihče zabeliti jedi. Predvsem naj se gleda na to, da bodo ljudje tudi zabelo dobili in da bodo dobili tudi krompir pa drugo robo, ki gre zdaj med ljudi potom nakaznic.

Mi živimo v izredno hudih časih; v časih vojske in pomanjkanja, zato je nujno potrebno, da se z železno roko poskrbi, da bo tudi vsakdo dobil, kar mu odmerjajo razne nakaznice.

Dolgotrajna izkušnja sedanje dobe naj bi pa že tudi prizadeta mesta izučila da naj osredotočijo nabavo raznih potrebščin. Zdaj je res križ, ko dohajajo ljudje ure in ure in dneve, preden dobe, kar bi morali dobiti. Tisti, ki so jim izročene te stvari, naj store v popolni meri svojo dolžnost.

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

Predsedstvo Jugoslovanske Strokovne Zveze

je vložilo sledečo peticijo na ljubljanskega župana:

Na zahtevo svojih članov vlagamo sledečo peticijo:

Zadnje čase prihajajo na našo organizacijo razne pritožbe glede na izdajanje krušnih nakaznic, kruha in moke in posebno tudi na izdajo nakaznic na kavo. O izdajanju nakaznic se graja, ker se ne izdajajo istočasno s krušnimi, močnimi in sladkornimi nakaznicami tudi nakaznice za kavo. Če kdaj, velja pač za sedanje hude čase načelo, da pomenja pač čas zlato. Opozorjamo Vaše blagorodje na to okolnost in prosimo blagohotne odredbe, naj se izdajajo vse nakaznice istočasno. Sicer bi bilo po našem mnenju še posebno za koristi delavstva potrebno, če bi se za izdajanje vseh nakaznic: tiste, ki jih že imamo in ki jih bomo še dobili, dobil bolj praktičen način kot je sedanji. Nasvetujemo, naj se oddajajo vse nakaznice potem hišnih gospodarjev. Izredne razmere sedanjih hudih časov pač tudi zahtevajo izrednih odredb in bi bil po našem mnenju ta način pač najenostavnejši, ker bi tudi preprečili mogoče zlorabe pri napovedih o številu članov posameznih rodbin. Hišni gospodarji bi gotovo prevzeli to breme, kot zvesti in domoljubni državljani, Ljubljancanom v blagobit. Opozoriti moramo Vaše velerodje tudi na neko drugo okolnost. Priznamo, da je mestna preskrba z živili v Ljubljani boljša kot marsikje drugod, a izpopolniti se bode še morala, da bo odgovarjala popolnoma svojim namenom. Delavstvo ni popolnoma zadovoljno s preskrbo živil, ker jih večkrat dobiti ne more. Posebno se pritožujejo naše članice v tobačni tovarni. One delajo od 7. ure zjutraj dalje do 6. ure zvečer; opoldanski odmor 12. do pol dveh pač ni za to, da bi delavke, gospodinje in matere se pehale za krušnimi in drugimi nakaznicami, ker večina med njimi med kratkim odmorom pripravljajo svoji rodbini skromno kosilo in rodbine ostanejo večkrat brez kosila ali pa zavžijejo nepogrete jedi, ker se mati

peha za nakaznicami. A še hujše je glede na dobavo živil. So posamezni moka in peki, ki odpro dobavi kruha in moke ob 6. uri zjutraj svoje prodajalne, a koliko jih mora odhajati, ne da kaj dobe, ker ob 7. uri moraš biti v tvornici. Delavke so zato velikokrat po več dni brez kruha in so brez pretiranja ravno zato že zelo oslabele. Opoldne se itak nikjer ne dobijo potrebna živila. Delavka pride zvečer vsa trudna iz tovarne; gre po moko in kruh: »razprodano«, ji kličejo; žalostno gre brez kruha in brez moke domov, kjer jo čakajo lačni otročiči, katerih lakota žalostna mati ne more utešiti. Ampak to velja splošno za delavke, pa tudi za delavce, katerih žene delajo po raznih obratih.

Odpomoč je tu zelo nujno potrebna. Najboljše bi seveda bilo, če bi tobačna režija sledila zgledom državnih železnic in zasebnih rudnikov, ki v lastni režiji skrbe v teh dragih časih za svoje delavstvo in jim nabavljajo pod lastnimi cenami živila, a ker tega ni, se mora pač vse storiti, da bo preskrbljeno vse ljubljansko delavstvo sploh, ne samo tobačno, z živili. Saj v drugih tvornicah in delovršbah obstojajo pač ravno take razmere, kot v tobačni tvornici, ki smo jo navedli kot resničen zgled, ker je največja tvornica ljubljanska.

Kako odpomoči?

Definitivnih nasvetov in predlogov skoro staviti ne moremo, ker je res vprašanje pravične razdelitve, da bi nihče ne trpel škode, in trpeti jo nihče ne sme, zapleteno. Zdaj dobi stvari po reku: kdor prej pride, prej melje, tisti, ki ima časa dovolj čakati pri razdelitvah raznih živil tudi po več ur. Izredni časi zahtevajo tudi izrednih odredb. Najprimernejše, če tudi radikalno, bi pač bilo, da bi stranke vsake hiše dobivale skupno svoje življenjske po-

trebsčine, pravična razdelitev bi seveda zopet pripadla hišnim gospodarjem.

Druga reč, če bi ne bil izvedljiv naš prvi radikalni nasvet, bi pač bila ta, da se že takrat, ko dobe ljudje nakaznice, določita čas in kraj, kje da bodo dobili potrebsčine. Saj se pri tem tudi lahko upoštevajo posebne želje ljudi, kateri so navajeni svojih prejšnjih dobaviteljev v mirnih časih, ki so itak Vašemu velerodju gotovo znane. Za popolno zadovoljitev more pač obveljati le naš prvi ali drugi nasvet. Mestna aprovizacija se mogoče drži preveč načina veletrgovine, a zvanje občine je predvsem, da individualizira in da zadovolji vse občane. Glede na razpečavanje mesa na mestni stojnici naj se stvar če le mogoče preuredi. Zdaj se naprej ne ve, kdaj se bo meso prodajalo. Ljudje, da pridejo preje na vrsto, čakajo že ob 2. uri zjutraj na meso, ki ga v časih dobe, v časih pa tudi ne. Naj bi se v časopisju in tudi pri stojnici prejšnji dan naznanilo, če se bo drugi dan meso razpečalo. Mogoče bi kazalo, da se prodaja meso na več stojnicah.

Prosimo: Vaše velerodje blagovoli blagohotno upoštevati naše nasvete v korist in blagobit Ljubljancanom.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

ENKRATNA DRAGINJSKA PODPORA ZA VPOKOJENE DRŽAVNE USLUŽBENCE, OZIROMA ZA NJIHOVE VDOVE IN SIROTE.

V pojasnilo prizadetim strankam javlja c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani:

Pravico do enkratne podpore imajo samo v gotovi plačilni razred uvrščeni državni uradniki ter državno učiteljstvo v pokoju, dalje v kategorijo slug

Skopuh.

H. Conscience.

»Ne, danes še ni prišla. Šla sem na samostanski dvor, da izvem, kaj je ž njo. Surovi Tips mi je pa tako nastopil proti meni, kakor da sem prišla kra-
sti.«

»Ali Cecilije ne bo?«

»Da, a šele proti večeru, tako mi je rekel Tis. Rekel mi je pa seveda s takim smehom, kakor se smeja pes, ki hoče ugrizniti!«

»No, kaj za to, samo da bo prišla. Saj jo spremlja lahko naša mati domov, če bo ostala več časa pri nas, kot navadno. Sestrica, usedi se k meni, da pretehtava vse, kako naj slavlje urediva.«

Pričela sta se pomenkovati; dekle je večkrat zaploskalo, a govorila sta le tiho in tajnostno; če bi bil šel kdo mimu, bi gotovo ne bil razumel niti besedice.

Pred vrati njih hiše je skočila Vana z voza in je šla v hišo. Bart je izpregel konja in ga peljal v hlev. Zelo previdno in zvijačno je odnesel tudi zavoj in košaro.

»Dober dan, mamica!« je zaklical,

ko je vstopil v sobo. »Odpri svoje roke, lep denar sem ti zopet prinesel!«

Medtem ko ji je dal nekaj malih novcev, se je zelo nemirno oziral po sobi; njegov obraz mu je temnil, očitno je postajala žalostna njegova duša.

»Pač misliš,« je rekla mati, »da ti ne bom dajala več drobiža, ker bo jedla v bodoče pri nas vdova zidarja Jana s svojimi otroci?« —

»Ne, ljubi moj fant. Le pij kakor navadno ob nedeljah tvojo merico piva; saj ga pošteno zaslužiš.«

Bart je vzel nekaj centov, ki mu jih je dala mati, ne da bi bil kaj rekel; ko je odhajala stara žena v svojo spalnico, da spravi denar, je šel k sestri in je zdihujoč rekel:

»Cecilije še vedno ni!«

»Teško, da bi še prišla,« je reklo dekle, »saj čez pol ure bo že temno. Na, saj ji lahko jutri povemo. Pojdi gori in zadrži nekoliko mater, medtem bom vse pripravila.«

»Naj li še nekoliko ne počakava?« jo je vprašal žalostno Bart.

»Počakati? potem ne pojde mati več iz sobe!«

»Prav imaš. A tako rad bi bil videl, da bi bila Cecilija zraven! — Požuri se Vanika; kadar boš končala, daj dogovorjeno znamenje!«

Hitro je šlo dekle v hlev, prineslo je košaro, postavilo pet ali šest krožnikov na mizo, streslo je vanje sladkor, položilo je poleg napol razvito ruto, privezalo je cvetlice na prsteni vrč piva in je prineslo tri čaše za kavo, da bi iz njih pili pivo, ker kozarcev v hiši niso imeli.

Z mehkom je nato tako udarilo po ognjiščnih kleščih, da je zaklicala mati od zgoraj:

»Dekle, ne delaj mi črepinj doli!«

Bart je veselo hitel po stopnjicah, stara žena je šla za njim.

Bil je to prizor posebne vrste, a bil je ginljiv. Oči začudene starke so gledale okinčano mizo in svoja smehljajoča se otroka; vsaki teh pogledov je iskal pojasnila za to posebno prikazen.

»Dolgo živi, Ivana! Dolgo živi, Ivana!« sta klicala Bart in njegova sestra; razposajeno sta objemala staro ženo in ji poljubljala oči.

Fant je prvi prenehal, prijel je novo ruto, ogrnil jo svoji materi čez ra-

in delavstva spadajoči vpokojeni državni uslužbenci kakor tudi njihove vdove in sirote, vsi pa le tedaj, če uživajo normalno (morebiti z milostno doklado povišano) pokojnino ali preskrbovalnino do gotove višine. Pravico imajo torej tudi v kategorijo slug uvrščeni davčni eksekutorji, pomožni sluge, solinski ter gozdni delavci, tobaki delavci in delavke ter njihovi ostali, katerim se je priznala pokojnina ali preskrbovalnina na podlagi za dotično kategorijo posebej izdanih določb. Nasprotno pa nimajo nobene pravice do podpore vsi tisti, ki dobivajo miloščino. Načeloma imajo pravico do podpore le stranke s pokojnino, ki nimajo nobenega premoženja. Zato pa morajo le-te preskrbeti na svojih pismenih prijavih (prošnjah) pri občinskem uradu svojega stalnega bivališča (v Ljubljani na mestnem magistratu) potrdilo, da so brez premoženja. Tako opremljene pismene, nekolekovane prijave naj stranke vložijo pri tistem finančnem ravnateljstvu, od čegar računskega oddelka se jim nakazuje pokojnina. Pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani naj priglase torej svojo pravico do podpore vse tiste osebe, katerim nakazuje pokojnino c. kr. finančni računski oddelek v Ljubljani, to je vselej, če ima izročeni knjižni izvleček na sprednji strani spodaj v sredi besedo »Krain« (Kranjsko) ter na zadnji strani vabilo, naj se naznanjajo izpremembe stanovanja temu uradu.

Najvišji znesek letne pokojnine ali preskrbovalnine z morebitno milostno doklado vréd, do katerega se dovoli enkratno podporo, znaša: Za državno uradništvo in učiteljstvo, ki je uvrščeno v gotovi plačilni razred 3000 K (podpora 252 K), za njihove vdove 2400 kron (podpora 204 K), za poduradnike in sluge, za moštvo varnostne straže (policije), za finančno stražo in orož-

ništvo, za paznike v kaznilnicah in jetnišnicah, za pisarniške oficijante, davčne eksekutorje in pomožne sluge 1500 kron (podpora 120 K), za vdove teh uslužbencev 600 K (podpora 72 K), za uslužbenke, ki spadajo v kategorijo delavstva 600 K (podpora 96 K), za vdove takih uslužbencev 600 K (podpora 60 kron) ter za sirote po državnih uradnikih ali državnem učiteljstvu sirotnina 1200 K (podpora 96 K) ali pa vzgojevalnina 480 K (podpora 60 K). Za sirote vseh drugih uslužbencev znaša podpora pri sirotnini 48 K, pri vzgojevalnini 36 K za vsakega otroka.

Če pa presega pokojnina drž. uradnika znesek 3000 K, pa je vendar nižja kot ta znesek s podporo vred, torej nižja kakor 3252 K, tedaj gre temu uradniku podpora v izmeri razlike med njegovo pokojnino in zneskom 3252 K. Prav tako dobi vdova po drž. uradniku, če je njena pokojnina višja kot 2400 K, pa ne presega vsote 2604 K, podporo v izmeri razlike njene pokojnine in zneskom 2604 K. Podobno velja za vse druge kategorije. Glede sirot je treba pripomniti, da dobe podporo samo, če niso še dopolnile 14. leta.

Kako podporo se bo izplačalo državnim uslužbencem v pokoju, ki ne spadajo v nobeno izmed zgoraj navedenih kategorij (kakor: poštarji, poštni oficijantije in drugi), dosedaj še ni izdanih nobenih navodil.

Konečno se stranke nujno vabijo, da vložijo nemudoma svoje, po občinskih uradih glede uboštva zanesljivo potrjene prijave, da se bo moglo podporo tem preje izplačati.

× × ×

J. S. Z., pisarna v Ljudskem domu, Ljubljana, I. nadstropje, gre rada na roko prizadetim glede na sestavo prošenj.

Mati je ostala le en trenutek sama, ko sta se njena otroka zopet prikazala na pragu s Cecilijo, ki so jo vsi ljubili.

A kako so se vsi izpremenili. Obrazi so postali žalostni; s povešenimi glavami so prišli.

Cecilija je stopila k mizi brez besedi, vsedla se je utrujena na stol in je pričela milo plakati, nemo so stali ostali poleg nje.

Mati je prva prekinila molk, segla ji je v roko in vprašala:

»Moj Bog, ljuba Cecilija, kaj se je zgodilo? Kaj ti je?«

Ničesar ni odgovorila.

Bart ji je gledal ginjen v oko in je v pošaplaku le mogel reči:

»Cecilija, ljuba Cecilija!«

Bodisi že, da je ta glas sočutnega srca deklet ginil, ali so glas olajšale njeno gorje, je dvignilo glavo in reklo, dasi tiho:

»Ljubi prijatelji, skoraj ne morem govoriti, tako sem žalostna, pustite, da se še nekoliko izjočem.«

»Cecilija,« je zaklical Bart ves iz sebe, za Boga svetega, povej, kaj ti je?«

Prošnje naj se napravijo približno tako-le:

Visoko

c. kr. finančno ravnateljstvo

v

Ljubljani.

Marija Jerklar, vpokojena delavka c. kr. tobačne tvornice v Ljubljani

priglašča

svojo pravico do enkratne draginjske podpore za vpokojene državne uslužbenke iz kategorije delavstva.

Svojo prošnjo utemeljuje:

Njena pokojnina znaša letno ... K ... vin.; premoženja nima.

Prosi:

Visoko c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani naj ji blagovoli nakazati pristojno enkratno draginjsko podporo.

Ljubljana, 2. septembra 1916.

Marija Jerklar, vpokojena tobačna delavka, stanuje Ljubljana Krakovski nasip št. 210.

× × ×

Vpokojenemu delavstvu ni po novi odredbi popolnoma ugodeno. Podpora gre pač prenizko in skoraj mačehovsko v primeri z drugimi kategorijami državnih uslužbencev. Medtem ko dobe sluge podporo še s 1500 K letne pokojnine, jo dobi le tisti vpokojeni delavec ali delavka, ki ima na leto največ 600 K podpore. Nekaj je, to je že res, ampak deležno bi bilo lahko te podpore le več vpokojenih delavcev in delavk.

Načelstvo J. S. Z. te stvari ni bilo izpustilo izpred oči in je vložilo pri c. kr. finančnem ministrstvu prošnjo, naj se glede na delavstvo dovoli enkratna podpora v večjem obsegu. Član našega načelstva poslanec Gostinčar je tozadevno že posredoval. Tudi Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza je v tej zadevi že posredovala.

× × ×

AVSTRIJSKE SOCIALNO DEMOKRATSKE ORGANIZACIJE.

(Konec.)

Med posameznimi strokovnimi zvezami so napredovali fotografi za 121, dimnikarji za 100, trgovski in transportni delavci za 370, sedlarji za 647 in zobotehniki za 27; torej skupno za 1265 članov. Druge zveze so izgubile:

Število članov

	31. dec. 1914	31. dec. 1915	odpadlo
peki	6.372	2.518	3.854
stavniki delavci	10.994	4.556	6.438
rudarji	9.020	6.563	2.457
podobarji	557	201	356
pivovarnarji	6.276	3.307	2.969
knjižgovezi	3.092	2.435	657
tiskarji in livarji	10.897	7.489	3.408
tisk. pom. delavci	4.033	3.650	383
gledališki delavci	620	430	190
kemični delavci	6.646	2.840	3.806
krovci	155	26	129
strujarji	760	705	55
železničarji	41.892	38.013	3.879
mesarji	277	241	36

mo, hitel je k steni po malo zrcalo in je zaklical:

»Poglej, ljuba mamica, nič več ne boš hodila v stari ruti v cerkev!«

Starka je šele zdaj uganila, zakaj se otroka veselita; tako je bila ginjena, da ni izpregovorila besede in je strmelala v lepo ovratno ruto.

Konečno je pričela plakati. Potegnila je svoja otroka na prsi in ju je poljubovala.

»O, kako dober je Bog!« se ji je izvilo s tihim glasom iz prs.

Ko je še objemala svojo hčer, je šel Bart k mizi, napolnil je tri čaše s pivom in je rekel nežno resno:

»Mamica, na tvoje zdravje! Naj bi še dolgo živeli skupaj v ljubezni; zastopnosti in v čednosti; naj ostanem zdrav, da bom delal za dobro svojo mater in da nam podeli Bog svoj blagoslov na tem in na onem svetu. Živela Ivana!«

Ravno je dvigal čašo k ustim, a klic veselja njegove sestre je to preprečil, hitela je skozi vrata klicoč:

»Cecilija pride, Cecilija prihaja!«

»Hura! Hura!« se je veselil Bart in je tudi tekkel iz hiše.

vrtnarji	156	155	6
gostiln. nastavlj. . .	915	419	491
občin. uslužbenci . .	234	187	47
livarji	3.496	1.896	1.600
steklarji	3.079	1.614	1.465
zlatarji	1.077	648	429
agenti	480	240	240
trgovski sodruzniki .	10.126	4.678	5.448
rokavičarji	923	436	487
domači delavci	702	582	120
lesni delavci	8.400	5.172	3.228
klobučarji	2.770	1.808	962
kartonažni delavci . .	30	15	15
nastavlj. boln. bl. . . .	967	895	72
krznarji	449	176	273
kmečki delavci	2.003	1.046	957
usnarji	1.243	753	490
usnjar. galant. del. . .	237	197	40
litografi	2.570	1.678	892
slikarji in plesk. . . .	2.611	1.476	1.135
strojniki in kurjači . .	2.488	2.084	404
kovinarji	31.844	28.606	3.238
mokarji	478	230	248
tlakalci	180	131	49
porcelanski delavci . .	3.989	2.697	1.282
brivci	158	77	81
dežnikarji	100	40	60
krojači	2.153	2.050	103
čevljarji	2.968	1.869	1.099
kamnarji	1.492	494	998
tekstilno delavstvo . .	33.235	26.529	6.706
del. v izdel. ilovice . .	1.105	605	500
zavarov. nastavlj. . . .	2.014	1.617	397
časnikarski uradn. . . .	385	368	17
opekarnarji	582	55	527
tesarji	3.353	1.283	2.070
druge vrste delavci . .	170	140	30
Skupaj	240.681	177.113	64.833

Nasproti 27% so pridobili le en odstotek.

Denarno so stale soc. demokratske strokovne zveze ugodno. Dohodkov je bilo 4.979.997 kron 39 vin, izdatkov pa 4.995.550 kron 57 vin., primanjkljaj je znašal 15.553 kron, katere pa pri premoženju 14.357.000 pač ne pridejo veliko v poštev. Na podporah so izdali 1.801.183 kron 77 vin., ali 36% vseh izdatkov. Nalog strokovnega časopisja je znašal 218.050 izvodov. Nekaj listov so ustavili.

Najlepši zgodovinski film v »Kino Central« v deželnem gledališču v soboto, 9., v nedeljo 10. in v ponedeljek, 11. septembra. Zopet nekaj izrednega nam nudi »Kino Central« v deželnem gledališču. Velika zgodovinska drama iz angleške zgodovine izza časa kralja Edvarda IV. po delih Shakespearea in Kazimirja Delavigneja se razvija pred našimi očmi. Veličastni prizori, a obenem prizori polni groze, ginljivi prizori materinske ljubezni kraljice Elizabete, prizori neprimerne krutosti vojvode Glocestra, brata kralja Edvarda IV., ki je umoril kralja in njegova otroka, princa Jorškega in princa Walleškega, da bi sebi postavil na glavo angleško krono. Ta film spada v vrsto največjih zgodovinskih filmov in bo tudi v Ljubljani vzbudil največjo pozornost. To je film, o katerem se bo še dolgo časa govorilo.

Okno v svet.

Spletke v socialni demokraciji. Načelstvu socialnodemokratske stranke in glavne komisije strokovnih društev v Nemčiji sta s skupnim oklicom odsvetovali pred splošno stavko med vojsko. To dokazuje, da ni malo ljudi v tej organizaciji na Nemškem, ki bi radi zahrbtno napadli vojake na bojišču; ker to bi pač bilo zdaj stavitati.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi
jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Solskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. Priznana nizke cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izber vezenin, čipk, rokavlo, nogavlo, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratin, volne, sukancev itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Priporočamo cenjenemu občinstvu edino domačo tvrdko

Ignac Vok

Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ul. 6,

katera ima po ugodnih cenah in obrokah od strokovnikov priznana najboljša šivalna stroje v Evropi in to so PFAFF

v veliki izbiri in zalogi. 10letna pisarna garancija; Pouk o vezenju vsak čas brezplačno. Prilni posredovalec se iščejo

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prilije, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po **4³/₄ 0/0**

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.